

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 19 grudnia 2022 r.

Pozycja 212

POSTANOWIENIE z dnia 20 września 2022 r. Sygn. akt Ts 51/20

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Krystyna Pawłowicz – przewodniczący
Jakub Stelina – sprawozdawca
Stanisław Piotrowicz,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego z 8 czerwca 2022 r. o odmowie nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej M.J.,

p o s t a n a w i a:

nie uwzględnić zażalenia.

Orzeczenie zapadło jednogłośnie.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 13 marca 2020 r. (data nadania) M.J. (dalej: skarżący), reprezentowany przez pełnomocnika z wyboru, wystąpił o stwierdzenie, że art. 424¹ § 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296; dalej: k.p.c.) w zakresie zwrotu „a zamiana lub uchylenie tego wyroku w drodze przysługujących stronie środków prawnych nie było i nie jest możliwe”, a także art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c. są niezgodne z art. 45 ust. 1, art. 45 ust. 1 w związku z art. 2, art. 45 ust. 1 w związku z art. 77 i art. 77 Konstytucji.

Postanowieniem z 8 czerwca 2022 r. (doręczonym pełnomocnikowi skarżącego 14 czerwca 2022 r.) Trybunał Konstytucyjny, na podstawie art. 61 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p.TK), odmówił nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej stwierdziwszy, że skarżący nie udokumentował daty doręczenia mu orzeczeń wskazanych w skardze jako ostateczne w rozumieniu art. 79 ust. 1 Konstytucji, a także, że skarga nie zawiera właściwego uzasadnienia zarzutów, w związku z tym nie spełnia przesłanek określonych w art. 53 ust. 1 pkt 2 i 3 u.o.t.p.TK.

W zażaleniu wniesionym do Trybunału Konstytucyjnego 20 czerwca 2022 r. (data nadania) skarżący zakwestionował postanowienie w całości. Wniósł o jego uchylenie i przekazanie skargi do merytorycznego rozpoznania. W odniesieniu do pierwszej z podstaw odmowy nadania skardze dalszego biegu skarżący, przedstawivszy wywód dotyczący rozkładu ciężaru dowodu w postępowaniu cywilnym podniósł, że wbrew temu co przyjął Trybunał w skardze,

udokumentował daty doręczenia orzeczeń. Przedstawił bowiem kopię koperty z sygnaturą jednego z dwóch rozstrzygnięć, od którego złożył skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, a także tracking pocztowy. Według skarżącego Trybunał powinien „skojarzyć powyższe okoliczności”. Odnośnie natomiast do drugiej z podstaw odmowy skarżący zasadniczo powtórzył zarzuty sformułowane w skardze. Zarzucił przy tym, że zgodnie z obowiązującym stanem prawnym nie ma on obowiązku uprawdopodobniać niekonstytucyjności zakwestionowanych w skardze przepisów. Ocena skutków działania normy prawnej jest bowiem zastrzeżona do wyłącznej właściwości Trybunału Konstytucyjnego.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Zgodnie z art. 61 ust. 5 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p.TK) skarżącemu przysługuje prawo wniesienia zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego o odmowie nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu. Trybunał, w składzie trzech sędziów, rozpatruje zażalenie na posiedzeniu niejawnym (art. 37 ust. 1 pkt 3 lit. c w związku z art. 61 ust. 5-8 u.o.t.p.TK). Na etapie rozpoznania zażalenia Trybunał bada przede wszystkim, czy w wydanym postanowieniu prawidłowo stwierdził istnienie przesłanek odmowy nadania skardze dalszego biegu.

2. Trybunał stwierdza, że zaskarżone postanowienie jest prawidłowe, a zarzuty podniesione w zażaleniu nie podważają podstaw odmowy nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej.

3. W złożonym środku odwoławczym skarżący nie uwzględnił tego, że wymóg udokumentowania daty doręczenia orzeczenia, w związku z którym wnosi się skargę do Trybunału, ma swoje źródło w art. 53 ust. 1 pkt 5 u.o.t.p.TK. Udokumentowanie daty doręczenia orzeczenia nie jest więc związane z rozkładem ciężaru dowodu, o którym stanowi art. 6 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2022 r. poz. 1360).

Trybunał zwraca uwagę, że stosownie do art. 53 ust. 1 pkt 5 u.o.t.p.TK skarga konstytucyjna „zawiera” udokumentowanie daty doręczenia orzeczenia. To oznacza, że każdy podmiot występujący do Trybunału ze skargą jest zobligowany przedłożyć wraz z nią dokument, z którego jednoznacznie wynika data doręczenia mu orzeczenia, w związku z którym wniósł skargę. Trybunał przypomina, że w rozpatrywanej sprawie skarżący połączył w jednej skardze sprawy zakończone dwoma odrębnymi postanowieniami Sądu Najwyższego z 6 grudnia 2019 r. (sygn. akt [...]), które wskazał jako ostateczne. W związku z tym, wykonując zarządzenie sędziego Trybunału, winien był przedstawić dokumenty wskazujące daty doręczenia skarżącemu lub jego pełnomocnikowi tych, a nie innych orzeczeń. Skarżący przedłożył natomiast kopię koperty dotyczącą wyroku Sądu Okręgowego w K. II Wydział Cywilny Odwoławczy z 26 marca 2018 r. (sygn. akt [...]), który w analizowanej sprawie nie jest jednym z orzeczeń, o których mowa w art. 79 ust. 1 Konstytucji. Biorąc to pod uwagę Trybunał zasadnie uznał, że w tym zakresie skarżący nie wykonał zarządzenia i dlatego prawidłowo odmówił nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu.

4. Na uwzględnienie nie zasługują także pozostałe zarzuty sformułowane w zażaleniu.

Przed wszystkim przyjęta w nim teza, jakoby uzasadnienie skargi mogło być „po-bieżne”, nie znajduje potwierdzenia zarówno w obowiązujących przepisach, jak i dotychczasowym orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego.

Należy zwrócić uwagę, że zgodnie z art. 79 ust. 1 Konstytucji skargę może wnieść „każdy, czyje konstytucyjne wolności lub prawa zostały naruszone”. W związku z tym art. 53

ust. 1 pkt 1-3 u.o.t.p.TK stanowi, że skarga konstytucyjna zawiera m.in. określenie kwestionowanego przepisu ustawy lub innego aktu normatywnego, o którym mowa w art. 79 ust. 1 Konstytucji, wskazanie, która konstytucyjna wolność lub prawo skarżącego, i w jaki sposób – jego zdaniem – zostały naruszone, a także uzasadnienie zarzutu niezgodności kwestionowanego przepisu ustawy lub innego aktu normatywnego, ze wskazaną konstytucyjną wolnością lub prawem skarżącego z powołaniem argumentów lub dowodów na jego poparcie. W swoich orzeczeniach Trybunał wskazuje, że: „skarżący obowiązany jest przedstawić konkretne i przekonujące argumenty świadczące o niekonstytucyjności zakwestionowanych regulacji. Tym samym skarżący nie tylko winien wskazać, jakie konstytucyjne wolności lub prawa zostały naruszone kwestionowaną regulacją, lecz także opisać «sposób» tego naruszenia. Argumenty te muszą koncentrować się na problemie merytorycznej niezgodności zachodzącej między unormowaniami stanowiącymi przedmiot skargi konstytucyjnej oraz tymi, które określone są jako wzorce kontroli (...). Tym samym nie wystarczy, że skarżący wskaże określone przepisy oraz przepisy konstytucyjne, z którymi są one w jego opinii, niezgodne. Musi on także wyjaśnić, na czym owa niezgodność polega. Jest to przesłanka konieczna do uznania dopuszczalności skargi konstytucyjnej” (zob. postanowienie TK z 2 lutego 2012 r., sygn. SK 14/09, OTK ZU nr 2/A/2012, poz. 17, por. także postanowienie z 5 czerwca 2019 r., sygn. SK 29/18, OTK ZU A/2019, poz. 28).

Trybunał zauważa, że skarżący zarówno w zażaleniu, jak i w skardze konstytucyjnej zakwestionował zgodność z Konstytucją przepisów k.p.c. w zakresie, w jakim uzależniają wniesienie skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia od działania innych organów. Tymczasem, jak zauważył Trybunał w zaskarżonym postanowieniu, powodem odrzucenia przez Sąd Najwyższy obu skarg było nieprzedstawienie sądowi wywoodu objaśniającego, czy wystąpił on do uprawnionego organu o wniesienie na jego rzecz skargi nadzwyczajnej w sprawie, i w jaki sposób wniosek został oceniony. Skarżący nie odniósł się do tej kwestii, dlatego aktualne pozostaje stanowisko Trybunału, że zakwestionowane w skardze przepisy nie naruszają praw skarżącego w sposób, w jaki wskazał on w skardze konstytucyjnej.

5. Niezrozumiały jest wywód skarżącego dotyczący oczywistej bezzasadności skargi sformułowany na stronie 6 zażalenia. Powyższa przesłanka nie była podstawą odmowy nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu.

Mając powyższe na względzie, Trybunał Konstytucyjny nie uwzględnił zażalenia.